

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Факультет економіки, управління та інженерії**

Кафедра фінансів

ДИПЛОМНА РОБОТА

на тему:

**«АМОРТИЗАЦІЙНА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ
УМОВАХ»**

Виконав

студент IV курсу

групи ФК-41

освітнього ступеню «Бакалавр»

напряму підготовки 6.030508

«Фінанси і кредит»

_____ Болдижар Едвард Золтанович

Науковий керівник

к.е.н., доцент

_____ Нестерова Світлана Василівна

Робота допускається до захисту:

Зав. кафедри фінансів

д.е.н., професор

_____ Черничко Т.В.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади амортизаційної політики	5
1.1. Розвиток амортизаційної політики в Україні.....	5
1.2. Методи нарахування амортизації	20
РОЗДІЛ 2. Методичні підходи до формування та управління амортизаційною політикою на підприємстві	28
2.1. Механізм управління амортизаційною політикою	28
2.2. Порівняльна характеристика методів нарахування амортизації	37
РОЗДІЛ 3. Планування амортизаційної політики як комплекс дій з відтворення власних інвестиційних ресурсів	43
3.1. Стан основних засобів ПАТ «Мукачівський завод «Точприлад» та його вплив на амортизаційну політику	43
3.2. Прогнозування амортизаційної політики на ПАТ «Мукачівський завод «Точприлад»	47
3.3. Шляхи вдосконалення амортизаційної політики в сучасних умовах господарювання.....	54
ВИСНОВКИ	59
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	62
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. У сучасних умовах господарювання одним з найважливіших факторів, які визначають ефективність діяльності підприємства й держави в цілому, є поліпшення використання основних фондів. Удосконалення методів керування й надання підприємству певної самостійності в способах використання засобів праці, необхідність їхнього швидкого відновлення істотно змінили роль і місце амортизації серед інших фінансових джерел. Отже, побудова ефективної амортизаційної політики вимагає прийняття певних управлінських рішень, які визначають шляхи й порядок використання засобів праці.

У зв'язку із цим і тим, що в останнє десятиліття відбуваються істотні зміни в русі основних фондів, їхньому відновленні, джерелах формування засобів на їхнє відновлення, відтворення, зростає значення питань, розв'язуваних у процесі проведення амортизаційної політики.

Дослідження амортизаційної політики проводяться багатьма вченими, такими як П. Орлов, С. Орлов, В. Вишневський, С. Крижевницька, П. Житний. Ці дослідження в основному спрямовані на вдосконалювання обліку амортизації й використання її як засобу відтворення основних фондів замість фізично зношених засобів.

Об'єктивна необхідність поглиблення теоретичних, методичних і прикладних досліджень у сфері амортизаційної політики, з метою підвищення ефективності роботи підприємства, обумовили вибір теми дипломної роботи і її актуальність.

Мета дослідження складається в узагальненні існуючих підходів щодо проведення амортизаційної політики й, виходячи із цього, визначенні напрямків зростання ефективності її використання.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі **завдання**:

- розкриття сутності амортизаційної політики, її роль у діяльності підприємства;
- аналіз історичного розвитку амортизаційної політики, її сучасне положення, а також виявлення недоліків і переваг;

- порівняння методів нарахування амортизації в розрізі бухгалтерського й податкового обліків;
- аналіз амортизаційної політики на досліджуваному підприємстві;
- визначення шляхів вдосконалення амортизаційної політики.

Об'єктом дослідження є амортизаційна політика на підприємстві.

Предмет дослідження – роль амортизаційної політики у відтворенні власних інвестиційних ресурсів підприємства.

Інформаційну базу при написанні роботи становили матеріали періодичних видань, монографії зарубіжних і вітчизняних авторів, чинне законодавство України, фінансова звітність досліджуваного підприємства.

Основними методами в процесі дослідження виступили методи системного підходу, порівняльного аналізу та інші методи дослідження економічних процесів.

Структура і обсяг роботи. Дипломна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаної літератури та додатків. Основний обсяг роботи викладено на 61 сторінках машинописного тексту, список використаної літератури налічує 55 джерел.

ВИСНОВКИ

Отже, основні засоби підприємства протягом свого тривалого функціонування зазнають фізичного (матеріального) і економічного спрацювання, а також техніко – економічного старіння. Під фізичним (матеріальний) спрацюванням основних виробничих фондів розуміють явище поступової втрати ними своїх первісних техніко-експлуатаційних якостей, тобто споживної вартості, що призводить до зменшення їхньої реальної вартості – економічного спрацювання. На швидкість і розміри фізичного спрацювання основних фондів випивають їхня надійність та довговічність, спосіб використання (екстенсивне чи інтенсивне), особливості технологічних процесів, якість технічного догляду й ремонтного обслуговування, кваліфікація робітників, інші організаційно-технічні фактори.

Безперервний процес виробництва потребує постійного відтворення фізично спрацьованих і технічно застарілих основних фондів. Необхідною умовою відновлення засобів праці в натурі є поступове відшкодування їхньої вартості, яке здійснюється через амортизаційні відрахування (амортизацію). Амортизація основних фондів – це процес перенесення авансованої раніше вартості всіх видів засобів праці на вартість продукції з метою її повного відшкодування. Ефективність відтворювальних процесів певною мірою залежить від строків експлуатації передовсім активної частини основних фондів, тобто від періоду їхнього функціонування у виробництві відповідно до первісного технологічного призначення. При цьому як скорочення, так і збільшення періоду експлуатації по-різному впливають на ефективність відтворення та використання знарядь праці.

На сьогодні відсутні чіткі правила (рекомендації) щодо вибору методу амортизації, який був би найкращий для підприємств різних організаційно-правових форм та галузей, об'єктів основних засобів та способів їх використання.

Підприємства можуть нараховувати амортизацію основних засобів застосовуючи такі методи: прямолінійний; зменшення залишкової вартості; прискореного зменшення залишкової вартості; кумулятивний; виробничий.

Три останні є методами прискореної амортизації. Крім того, підприємство може застосовувати норми і методи нарахування амортизації, передбачені податковим законодавством.

Інтенсивність оновлення окремих видів операційних необоротних активів залежить від застосовуваної на підприємстві амортизаційної політики.

Отже, дослідивши формування амортизаційної політики підприємства у нашій державі, ми можемо зробити такі висновки:

- 1) існує багато підходів щодо трактування поняття амортизація. Одні науковці визначають її , як процес перенесення вартості зносу на собівартість продукції, інші – як, грошовий вираз зносу;
- 2) Амортизаційна політика – це управління процесом відтворення основних фондів, направлене на підвищення технічного рівня виробництва, запобігання надмірному зносу активної частини основних фондів, вдосконалення видової, технологічної і вікової структури основних засобів, нарощування основного капіталу і об'єму випуску продукції, підвищення продуктивності праці і зниження собівартості продукції, максимізацію прибутку і активізацію інвестиційної діяльності підприємства;
- 3) зміст амортизаційної політики підприємства складає сукупність економічних категорій та важелів, які виявляють свою дію через сутність і функції амортизації.;
- 4) Амортизація об'єкта основних засобів нараховується протягом строку корисного використання (експлуатації) об'єкта, встановленого платником податку, але не менше мінімально допустимого строку, встановленого п.145.1 ст.145 ПКУ, помісячно, починаючи з місяця, наступного за місяцем введення об'єкта основних засобів в експлуатацію і зупиняється на період його

реконструкції, модернізації, добудови, дообладнання, консервації та інших видів поліпшення та консервації;

- 5) Закінчується нараховуватися амортизація лише тоді, коли залишкова вартість засобу дорівнює його ліквідаційній вартості (умовно ліквідаційна вартість = 0).
- 6) при виборі того чи іншого варіанта політики податкової амортизації необхідно враховувати такі фактори
- обсяг задіяних основних фондів та нематеріальних активів.
  - механізм державного регулювання амортизації;
  - склад та структура основних фондів, що використовуються;
  - вік основних фондів та нематеріальних активів та ступінь їх амортизації;
  - напрямки та обсяги руху основних фондів та нематеріальних активів;
  - метод нарахування амортизації, що використовується підприємством;
  - темпи інфляції;
  - інвестиційна активність підприємства.

Врахування цих факторів дозволяє підприємству вибрати відповідні методи амортизації окремих груп необоротних активів, які в найбільшій мірі відображають специфіку їх використання в виробничому процесі.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>